

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Філологічний факультет
Кафедра германської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи

Н.В. Михальченко

«30» серпня 2023 р.

**ПРОГРАММА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕРМІНОЛОГІЯ І ПЕРЕКЛАД**

Ступінь бакалавра

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

035 Філологія

035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша - англійська

Освітня програма: Переклад

2023-2024 навчальний рік

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Єфименко Тетяна Миколаївна, доцент кафедри германської філології, кандидат філологічних наук.

РЕЦЕНЗЕНТ: к. філ. н., доцент кафедри англійської філології та прикладної лінгвістики Херсонського державного університету Просяннікова Я.М.

Програму схвалено на засіданні кафедри германської філології

Протокол від «28» серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри германської філології (Мироненко Т.П.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією філологічного факультету

Протокол від “28” серпня 2023 року № 1

Голова навчально-методичної комісії (Дем'яненко О. Є.)

Програму погоджено навчально-методичною радою університету

Протокол від “30” серпня 2023 року № 12

Голова навчально-методичної ради

Анотація

У процесі вивчення дисципліни «Термінологія і переклад» розглянуто базові теоретичні положення про особливості перекладу термінології з української мови на англійську та з англійської на українську; визначено особливості формування мовної особистості сучасного студента; проаналізовано нормативно-правову базу підготовки майбутніх перекладачів англійської мови (освітньо-професійна програма, вимоги до укладання навчальної та робочої навчальної програм); досліджено розвиток перекладацької компетенції та загальних умінь спілкування; формування впевненості щодо використання мови як засобу комунікації та перекладу; формування початкових практичних навичок обробки тексту у процесі перекладу з української мови на англійську; активізація вживання специфічних мовних елементів у перекладі з української на англійську мову (підходи до навчання мови, закономірності, принципи, методи, прийоми та засоби навчання); окреслено ефективність застосування інформаційно-комунікаційного комплексу; схарактеризовано систему аудиторних занять у ЗВО (лекція, практичне, семінарське, лабораторне заняття), технологію організації самостійної роботи студентів та практичної підготовки (види практик у ЗВО, компоненти виробничої практики); розкрито особливості змішаного навчання і роль дистанційного в його системі; інформаційно-освітні ресурси дистанційного навчання; з'ясовано види навчально-, навчально-дослідницької, науково-дослідницької роботи (навчально-дослідницька робота, науково-дослідницька робота, науково-організаційні заходи) майбутнього філолога; складники його науково-комунікативної компетентності.

Ключові слова: термінологія, термін, переклад, технологія навчання, аудиторні заняття, позааудиторна робота, змішане навчання, дистанційне навчання, науково-дослідницька робота.

Вступ

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Термінологія і переклад» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності «035 Філологія» за освітньо-професійною програмою «Переклад».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: теоретична система викладання термінології та перекладацької практики у вищих та спеціальних навчальних закладах.

Міждисциплінарні зв'язки: Послідовний переклад, Практичний курс основної іноземної мови, Практичний курс перекладу з першої іноземної мови, мовознавство.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

1.1. **Мета:** Теоретичний курс «Термінологія і переклад» удосконалює знання англійської мови та має за мету детальне ознайомлення студентів з базовими теоретичними положеннями про особливості перекладу термінології з української мови на англійську та з англійської на українську. Теоретичний курс також має за **мету** розвиток перекладацької компетенції та загальних умінь спілкування; формування впевненості щодо використання мови як засобу комунікації та перекладу; формування початкових практичних навичок обробки тексту у процесі перекладу з української мови на англійську; активізація вживання специфічних мовних елементів у перекладі з української на англійську мову; розвиток здатності до самостійного пошуку та засвоєння нового матеріалу.

1. 2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни є: розвиток у студентів умінь користуватися термінологічним понятійним апаратом і категоріями даної дисципліни; Навчання методам дослідження всього комплексу різнорівневих ресурсів і методам поглибленого аналізу й інтерпретації мовних творів і текстів різної функціонально-стильової і жанрової приналежності з урахуванням особливостей комунікативного акту його прагматичних і структурно-композиційних характеристик, когнітивних, культурологічних та інших чинників української та англійської мов; Формування у студентів умінь працювати з науковою літературою, аналітично осмислювати і узагальнювати теоретичні положення, навичок самостійного наукового пошуку і адекватного викладу його результатів; Вироблення у студентів навичок наукового підходу до роботи над текстом; умінь знаходити у тексті основну інформацію і викладати її у відношенні з принципами певної моделі (функціонального стилю, жанру) письмової і усної комунікації; Розвивати творче мислення при виборі способів перекладу, а також при виконанні практичних завдань у спеціальних навчальних ситуаціях, які вимагають професійної компетенції перекладача; Формування у студентів умінь продукувати мовні твори рідною та іноземною мовами, намагаючись досягти найбільшої відповідності форми і змісту, логічної чіткості і точного лексико-стилістичного оформлення як на рівні

висловлення, так і на рівні цілого тексту (з точки зору ефективного і доречного вживання стилістичних ресурсів мови).

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

1. 3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

II. Фахові:

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний та перекладознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Кредит 1. Особливості перекладу термінів у науково-технічних текстах

Тема 1. Роль термінів в утворенні зв'язності науково-технічних текстів

Тема 2. Термінологічна лексика як складова частина науково-технічних текстів

Тема 3. Групи термінів у науково-технічних текстах

Тема 4. Особливості перекладу термінології в технічних текстах

Тема 5. Особливості перекладу термінології в наукових текстах

Кредит 2. Особливості перекладу термінів у суспільно-політичних текстах

Тема 1. Термінологія суспільно-політичного життя

Тема 2. Положення теорії сучасного політичного медіадискурсу

Тема 3. Переклад термінології в сучасних суспільно-політичних текстах

Тема 4. Переклад сучасних суспільно-політичних текстів англійської мови

Тема 5. Переклад термінології в політичних текстах

Кредит 3. Особливості перекладу термінів в економічній журналістиці

Тема 1. Місце наукової дисципліни «Економічна журналістика» у системі наук

Тема 2. Економічна журналістика і переклад

Тема 3. Термінологія економічної журналістики

Тема 4. Переклад термінологічного складу лексики в економічній журналістиці.

Переклад термінології в сучасній економічній журналістиці

3. Рекомендована література

Базова:

1. Ребрій О.В. Міжнародні організації. Посібник для студентів вищих закладів освіти (філологічні спеціальності та фах “Переклад”). – Вінниця: Поділля-2000, 2005. – 332с.
2. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Ребрій О.В., Ліпко І.П., Ярощук І.П. Переклад англomовної громадсько-політичної літератури. Система державного управління США. Посібник для студентів вищих закладів освіти (філологічні спеціальності та фах “Переклад”). – Вінниця: Нова книга, 2006. – 400 с.

Допоміжна

1. Болонський процес у фактах і документах (Сорбонна-Болонья-Саламанка-Прага-Берлін)/ Упорядники: Степко М.Ф., Болюбаш Я.Я., Шинкарук В.Д., Грубінко В.В., Бабин І.І. – Тернопіль: Вид-во „Економічна думка” ТАНГ, 2003 р. – 60 с.
2. Вища освіта України і Болонський процес// Навчальна програма. – Київ – Тернопіль: Вид-но ТДПУ ім. В.Гнатюка, 2004. – 18с.

3. Журавський В.С., Згуровський М.З. Болонський процес: головні принципи входження в Європейський простір вищої освіти. – К.: ІВЦ Політехніка, 2003. – 200с.
4. Матеріали науково-практичного семінару „Кредитно-модульна система підготовки фахівців у контексті Булонської декларації”. – Львів, 21-23 листопада 2003. – Львів: Львівська політехніка. – 111с.
5. Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали 2003 – 2004 рр.) / За редакцією В.Г. Шинкарук, В.В. Грубінко, І.І. Бабин. – Тернопіль: ТДПУ імені В. Гнатюка, 2004. – 147с.

4.Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен

5.Засоби діагностики успішності навчання: Тестові завдання, проекти, доповіді-презентації, контрольні роботи.